

Białystok, 31 stycznia 2013 roku

OB-III.431.18.2012.DR

POLECONY
Za zwrotnym potwierdzeniem
odbioru

Pan
Artur KUCZYŃSKI
Burmistrz Szczuczyna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w dniu 26 listopada 2012 roku pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

1. **Ewa Monika Bielewska** – kierownik Oddziału ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 1 znak: OB-III.431.21.2012.DR z dnia 21 listopada 2012 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Andrzeja Władysława Gawkowskiego,
2. **Dorota Romanowicz** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 2 znak: OB-III.431.21.2012.DR z dnia 21 listopada 2012 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Andrzeja Władysława Gawkowskiego

przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Stanu Cywilnego w Szczuczynie, Pl. 1000-lecia 23, 19-230 Szczuczyn.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą planową dotyczącą oceny prawidłowości realizacji zadań określonych ustawą z dnia 29 września 1986 roku – Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.), ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Kontroli podlegał okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2011 roku.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

2013.01.31 10:07:10
1000-lecia 23
Szczuczyn

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

Akty sporządzane są pismem ręcznym, starannie i czytelnie; stosowana jest właściwa numeracja aktów stanu cywilnego – zgodnie z zasadami określonymi w przepisach § 2 ust. 2 i 3, § 3 i § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 z późn. zm.). Natomiast w 100% sprawdzonych aktów stanu cywilnego została wpisana data sporządzenia aktu niezgodnie z § 5 ust. 2 wyż. cyt. rozporządzenia (nazwy miesięcy zamiast słownie wpisano cyframi arabskimi).

Wszystkie akty stanu cywilnego były podpisywane przez Kierownika USC i przez osoby zobowiązane do ich podpisania.

Dokumenty do akt zbiorowych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów kompletowane są w sposób zgodny z art. 17 ust. 2 p.a.s.c. oraz z § 15 rozporządzenia MSWiA. Każdorazowo znajdowały się w nich dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów.

W przypadku aktu małżeństwa zawartego przed kierownikiem USC stwierdzono, że osoby zawierające związek małżeński były pełnoletnie. Zachowany został termin miesięczny od daty złożenia pisemnych zapewnień przez nupturientów. Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo złożyły kierownikowi USC dokumenty wymagane przepisami prawa, niezbędne do zawarcia małżeństwa.

Zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydawane były zgodnie z treścią przepisu art. 4¹ krio.

Akty małżeństw wyznaniowych ze skutkiem cywilnym zostały prawidłowo sporządzone. Zaświadczenia stanowiące podstawę sporządzenia aktów małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 krio. zostały sporządzone i podpisane przez upoważnione osoby oraz wpłynęły do USC w wymaganym ustawowo terminie - na zaświadczeniach odnotowywano datę ich wpływu do Urzędu. Małżeństwa były zawarte w terminie ważności zaświadczenia.

Dane zawarte w aktach małżeństwa były zgodne z danymi zawartymi w zaświadczeniach w zakresie daty i miejsca zawarcia związku małżeńskiego oraz imion i nazwisk małżonków.

Zgłoszenia zgonów dokonywane były prawidłowo i w ustawowym terminie, zgodnie z treścią art. 64 p.a.s.c. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy treścią aktów zgonu a treścią kart zgonu, na podstawie których akty zostały sporządzone.

Wydane decyzje posiadały prawidłową podstawę prawną. W przypadku decyzji o wpisaniu zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg stanu cywilnego powoływano w treści decyzji jako podstawę prawną: art. 73 ust. 1 p.a.s.c., w przypadku decyzji o uzupełnieniu i sprostowaniu treści aktów stanu cywilnego odpowiednio art. 36 p.a.s.c. i art. 28 p.a.s.c.

W przypadku aktu zgonu Nr 36/2011 (sporządzonego na podstawie decyzji podjętej w trybie art. 73 ust. 1) podejmując decyzję dot. wpisania zagranicznego aktu do polskiej księgi Kierownik USC nie zachował istoty transkrypcji, wpisując zarówno w decyzji jak i akcie w księdze polskiej dane z polskimi znakami diakrytycznymi. Powyższy akt został sprostowany i uzupełniony jedną decyzją. Podstawą sprostowania aktu stanu cywilnego jest art. 28 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, a uzupełnienie aktu następuje na podstawie

art. 36 ww. ustawy. Są to więc dwie różne podstawy prawne i nie można wszcząć jednego postępowania w powyższych sprawach. Ponadto podejmując decyzję o uzupełnieniu powyższego aktu Kierownik USC w zakresie daty urodzenia osoby zmarłej uzupełnił ten akt o rok, który już został wpisany w akcie polskim na podstawie aktu zagranicznego, tym samym powielając te dane.

W jednym przypadku decyzja dot. uzupełnienia aktu zgonu posiadała niewłaściwą datę wydania – data ta była wcześniejsza niż data wydania decyzji o wpisaniu aktu zagranicznego do polskiej księgi oraz sporządzenia aktu zgonu.

Kierownik USC w Szczuczynie w decyzji USC.5353.6.2011 z dnia 11.07.2011 r., podjętej w trybie art. 73 ust. 1 Prawa o a.s.c oraz w sporządzonym na jej podstawie akcie urodzenia Nr 3/2011 wpisał nazwę miejscowości, w której nastąpiło zdarzenie w polskim brzmieniu „Londyn” zamiast „London”, tak jak wynikało to z zagranicznego aktu. Ponadto Kierownik USC obok nazwy miejscowości, w której urodziło się dziecko, wpisał nazwę części składowej państwa (Anglia), zamiast nazwy tego państwa (Wielka Brytania), co jest niezgodne z § 14 ust. 2 rozporządzenia, który stanowi, że obok nazwy miejscowości, w której nastąpiło zdarzenie można wpisać w nawiasie nazwę państwa.

Akt urodzenia Nr 3/2011 dotyczył dziecka niepo pochodzącego z małżeństwa. Kierownik USC przeniósł z aktu zagranicznego nazwisko matki, które nosiła w momencie urodzenia dziecka (jej nazwisko rodowe). Następnie, decyzją USC.5352.9.2011 z dnia 11.07.2011 r., sprostował powyższy akt urodzenia w zakresie nazwiska matki na nazwisko, które przyjęła po zawarciu związku małżeńskiego z ojcem dziecka (związek małżeński został zawarty po urodzeniu dziecka).

W aktach zbiorowych do aktu Nr 5/2011 z dnia 09 września 2011 roku znajduje się oryginalny akt urodzenia dziecka sporządzony w języku angielskim wydany dnia 25 sierpnia 2011 roku oraz tłumaczenie na język polski aktu urodzenia dot. tego samego dziecka, ale wydanego dnia 15 maja 2009 roku. Tłumaczenie to ponadto dokonane zostało przez notariusza publicznego w USA, co jest niezgodnie z § 9 rozporządzenia.

W przypadku aktu urodzenia Nr 9/2011 sporządzonego na podstawie decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu do polskich ksiąg stanu cywilnego Kierownik USC w Szczuczynie wpisał obok nazwy miejscowości, w której nastąpiło zdarzenie – nazwę hrabstwa. Ponadto w akcie małżeństwa Nr 31/2011 sporządzonym na podstawie decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu do polskich ksiąg stanu cywilnego Kierownik USC wpisał jako miejsce zawarcia małżeństwa - obok nazwy miejscowości - również nazwę stanu, w którym położona jest ta miejscowość. Jest to niezgodne z wyżej przytoczonym § 14 ust. 2 rozporządzenia.

W przypadku aktu urodzenia Nr 7/2012 w postępowaniach dot. wpisania i uzupełnienia tego aktu nie brała udziału druga strona powyższych postępowań (ojciec dziecka).

W pięciu przypadkach (akty urodzenia Nr 1/2011 i Nr 5/2011 oraz akty małżeństwa Nr 8/2011, Nr 24/2011, Nr 31/2011) w wydanych decyzjach dot. wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg, a także w decyzjach dot. uzupełnienia aktów urodzenia Nr 1/2011, Nr 5/2011 oraz aktów małżeństwa Nr 24/2011, Nr 31/2011 Kierownik USC nie odzwierciedlił faktu, iż strony (lub strona) działały przez pełnomocnika.

W przypadku dwóch aktów małżeństwa (Nr 24/2011 i Nr 31/2011) sporządzonych na podstawie decyzji o wpisaniu zagranicznych aktów małżeństwa do księgi polskiej Kierownik USC określił nazwisko dzieci pochodzących z tych małżeństw, a w przypadku aktu małżeństwa Nr 31/2011 - także nazwiska małżonków noszone po zawartym związku małżeńskim w decyzjach dotyczących uzupełnienia tych aktów, mimo, iż należało je określić w formie wzmianki dodatkowej (w przypadku aktu małżeństwa Nr 31/2011 na podstawie dołączonego do wniosku oświadczenia w tej sprawie złożonego przez małżonków obywateli polskich wraz z przywołaniem właściwych przepisów krio, a w przypadku aktu małżeństwa Nr 24/2011 na podstawie właściwych przepisów ustalonych na podstawie p.p.m.).

W przypadku podjęcia decyzji o sprostowaniu i/lub uzupełnieniu aktów stanu cywilnego, każdorazowo w tych aktach w rubryce wzmianki dodatkowe, nanoszone były informacje o podjętych decyzjach. Wzmianki dodatkowe były nanoszone na podstawie decyzji, które nie stały się ostateczne.

Losowa kontrola dokumentacji wykazała, że odpisy aktów stanu cywilnego wydawane były osobom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie art. 83 p.a.s.c. Wnioskodawcy potwierdzali fakt i datę doręczenia odpisów podpisem na podaniu, zaś w przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty, w aktach znajdowało się zwrotne potwierdzenie odbioru.

Księgi stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Szczuczynie są należycie zabezpieczone przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Mając na względzie powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. określanie daty sporządzenia aktów stanu cywilnego zgodnie z § 5 ust. 2 zd. 2 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.)*, tj. dzień i rok sporządzenia aktu należy wpisywać cyframi arabskimi, a nazwę miesiąca – słownie;
2. przestrzeganie zasad kierujących transkrypcją. Należy bowiem pamiętać, że transkrypcja polega na wiernym przeniesieniu danych z odpisu aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do księgi polskiej w zakresie wymaganym przez prawo polskie;
3. prowadzenie w sprawach sprostowania i uzupełnienia aktu stanu cywilnego odrębnych postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem dwóch odrębnych decyzji;
4. zwrócenie uwagi, aby transkrybowane akty stanu cywilnego nie były uzupełniane o dane, które już zostały wpisane na podstawie aktu zagranicznego;
5. dokonanie sprostowania z urzędu w drodze postanowienia oczywistej omyłki dot. daty wydania decyzji Nr USC.5352.4.2011 dot. uzupełnienia aktu zgonu Nr 12/2011;
6. podjęcie decyzji w sprawie sprostowania aktu urodzenia Nr 3/2011 w pozycji dot. miejsca urodzenia, tj. z „Londyn” na „London” oraz z „Anglia” na „Wielka Brytania”, stosownie do art. 28 prawa o asc. Podkreślić należy, iż określenie miejsca zdarzenia (m.in. urodzenie dziecka) należy rozumieć jako nazwę miejscowości. Obok nazwy miejscowości można wpisać w nawiasie nazwę państwa – § 14 ust. 2 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów*;

7. podjęcie decyzji w sprawie sprostowania w trybie art. 28 prawa o asc:
 - aktu urodzenia Nr 9/2011 w pozycji dot. miejsca urodzenia dziecka
 - aktu małżeństwa Nr 31/2011 w pozycji dot. miejsca zawarcia małżeństwa;
8. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach administracyjnych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego - w szczególności art. 61 § 4 dotyczącego zawiadamiania o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz wyrażonej w art. 10 § 1 zasady czynnego udziału stron w każdym postępowaniu. Brak bowiem udziału strony bez jej winy w jakimkolwiek stadium postępowania stanowi podstawę do jego wznowienia na wniosek strony – art. 145 § 1 pkt 4 w zw. z art. 147 Kpa;
9. zwrócenie uwagi aby w sytuacji, gdy strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, fakt ten był odzwierciedlany w decyzjach wydawanych przez Kierownika USC;
10. podjęcie czynności mających na celu doprowadzenie w akcie urodzenia Nr 3/2011 zapisu nazwiska matki dziecka do zgodnego ze stanem faktycznym na dzień urodzenia się dziecka;
11. uzupełnienie akt zbiorowych do aktu urodzenia Nr 5/2011 o urzędowe tłumaczenie - dokonane przez tłumacza przysięgłego lub polskiego konsula - na język polski zagranicznego odpisu aktu urodzenia znajdującego się w aktach zbiorowych;
12. przestrzeganie zasad wynikających z art. 21 ust. 2 prawa o asc, tj. wpisywanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego na podstawie ostatecznych decyzji;
13. przestrzeganie zasady, by w aktach małżeństwa, sporządzonych na podstawie decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu małżeństwa do polskiej księgi, informacje o nazwiskach małżonków noszonych po zawarciu związku małżeńskiego oraz nazwiskach dzieci pochodzących z tego małżeństwa (w sytuacji gdy te nazwiska nie wynikały z zagranicznego aktu małżeństwa) określać w formie wzmianki dodatkowej, wraz z przywołaniem właściwych przepisów krio i/lub ppm.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Witold Gawkowski
Dyrektor Wydziału
Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

KIEROWNIK ODDZIAŁU
ds. Rejestracji Stanu Cywilnego
Obywatelstwa i Repatriacji
Ewa Monika Bielewska